

# MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY - 26. TÝDEN (24.6.2019)



Kamil Holý

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

*V roce 2019 získala Zelinářská unie finance z MZe na monitoring škůdců polní zeleniny. Monitoring bude prováděn týdně od dubna do října pracovníky VÚRV. Z časových a finančních důvodů bude monitoring omezen na oblast Polabí. Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji a umístěny na webové stránky VÚRV: [www.vurv.cz](http://www.vurv.cz) - záložka Pro praxi.*

## Výskyt škůdců

Nálet molic pokračuje, vzhledem k výskytu vajíček a mladých nymf na řepkách potrvá cca do poloviny července. Na zelenině dochází k hromadnému líhnutí nymf - některé listy silně pokryty - pozor na výskyt medovice a následných černí. Líhnutí prvních dospělců na zelenině až za 1-2 týdny, tzn. kde je to možné, ponechat sklizené porosty brukví na pozemku jako lapací rostliny.

Lokálně housenky osenice polní - provádět týdenní monitoring. Zvyšuje se výskyt dospělců i housenek zápředníčka polního. Škodlivost dřepčků konstantní, pokud budou hici i v létě, bude opět nutná intenzivní ochrana. Je čas vyzkoušet obsev porostů hořčicí (lapací rostlina).

Brukvovitá zelenina - škodí dřepčici a molice, přibývá housenek i dospělců zápředníčků (škody zatím minimální), mšice zelná ubývá. Druhá generace květilky zelné klade vajíčka. Skokově se zvýšil počet dospělců běláška řepového, samice kladou do porostů vajíčka. Housenky velice citlivé na používané přípravky, ochrana dostatečná proti ostatním škůdcům. Se zasycháním řepok bude docházet k vyššímu přeletu třásněnek na zelí - tvorba nádorků na listech.

**Preventivní opatření** - pokud není nutné připravit pozemek po sklizni brukvovité zeleniny pro následnou plodinu, je výhodnější ponechat prostory o 2-3 týdny déle - slouží jako lapací rostliny migrujících molic a mšic, částečně i dřepčků a zápředníčků. Opatření je důležité především u molic - nakladou zde vajíčka a bude trvat 1-2 týdny, než se z nich začne líhnout nová generace molic - do té doby musí být zapraveny. V případě nutnosti provést ošetření proti dřepčkům.

Ostatní zelenina - škůdci na sledovaných plochách pod prahem škodlivosti.

## Molice vlašovičnicková

- škodlivost se zvyšuje - přítomnost jedinců a medovice - vada vzhledu. Početnost stále narůstá.

Intenzitu ochrany volit podle počtu molic, plodiny a termínu sklizně.

## Osenice polní

Oproti minulému týdnu se snížil počet dospělců v lapácích, ale až příští týden se uvidí, zdali se jedná o konec náletu 1. generace nebo je to pouze krátkodobý pokles.

Na polích se lokálně vyskytují housenky, provést monitoring ohrožených porostů - hledání čerstvých požerků a housenek ukrytých v půdě v okolí poškozených rostlin.

Návod na monitoring viz samostatný PDF soubor ve zpravodaji.

## Dřepčici - *Phyllotreta* spp.

- škodí na většině ploch, ošření v závislosti na aktuální početnosti a výskytu molic.

Škodlivost snižá výsev hořčice na souvrati či v manipulačních uličkách - důležité, pokud bude přetrvávat horké počasí.

## Zápředníček polní

- početnost dospělců i housenek se zvyšuje, sledovat výskyt housenek na spodní straně listů.

## Mandelinka bramborová

- většinou nalézána na zaplevelujících bramborech, pokud po postřiku část mandelinek stále přítomna, možný výskyt rezistence. Prevencí je střídání účinných látek s jiným mechanismem účinku - neaplikovat stejný přípravek (účinnou látku) po sobě.

## Mšice zelná

Nálet dospělců nižší, kolonie nerostou, buď zůstávají malé, nebo zlikvidovány predátory a parazitoidy (na listech mumiovité mšice). Postačuje ošetření cílené na dřepčíky a molice.

## Užitečné organismy

Vyskytují se nejčastěji pavouci, slunéčka a mšicomaři, začínají se objevovat pestřenky. Na brukvovité zelenině dokázali zlikvidovat mšici zelnou, kterou selektivně upřednostňují před molicí vlašovičnickovou (ale larvy po zkonzumování mšic se vrhnou i na dospělé molic).

Kde je to možné, používat při výskytu predátorů a parazitoidů selektivní přípravky.



**Velmi vysoký výskyt nymf a vajíček molice vlašovičnickové - - budoucí problém s medovicí**



*Lapací rostliny (nezaorané ihned po sklizni) - významné preventivní opatření proti naletující molici vlašovičnickové*



*Molice všech vývojových stádií na řepce - zdroj molic do cca 1/2 července (konec migrace)*



*Počet dospělců a housenek záředníčka polního se postupně zvyšuje. Housenky při vysoké koncentraci molic je možná začnou i „redukovat“.*



*Záředníčci mohou být ukryti i mezi srdéčkovými listy*



*Larva a kukla pestřenky - predátor především mšic, ale z hladu se vrhne i na dospělé molic*



*Mrtvá pestřenka a mšicomar na listu po aplikaci neselektivních pyretroidů*



*Larvy chřestovniček na chřestu*



*Oligofágní mandelinka bramborová se vyvíjí na různých rostlinách z čeledi lilkovité (např. plevném lilku černém), ale nejraději má brambory*

## Nálety zápředníčka polního a osenice polní do feromonových lapáků v roce 2019

- žlutá čára - srovnání s rokem 2018 (průměr ze všech 3 lokalit)
- zápředníček - nízký nálet => nižší riziko škodlivosti
- osenice => mírně vyšší riziko škodlivosti 1. generace

